

	การสอบความรู้ชั้นปริญญาตรี	ข้อ 1	ใช้สมุดสีม่วง
อ.ดร.จตุรวิทย์	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ข้อ 2	ใช้สมุดสีน้ำเงิน
	การสอบภาค 1 ประจำปีการศึกษา 2558	ข้อ 3	ใช้สมุดสีเขียว
	วิชาเลือก	ข้อ 4	ใช้สมุดสีเหลือง
Sec. 8200/01	วันศุกร์ที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2558	ข้อ 5	ใช้สมุดสีส้ม

.....

ลักษณะวิชา น. 335 ทฤษฎีสิทธิทางปัญญา

ข้อ 1 นายฟ้าได้เขียนหนังสือที่มีชื่อว่า "Copyright in Technology World" โดยเขียนเป็นภาษาอังกฤษ หนังสือดังกล่าวได้รับความนิยมและติดอันดับหนังสือขายดีทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ นอกจากนี้ หนังสือดังกล่าวยังได้มีการแปลเป็นภาษาต่างๆ อีก 5 ภาษา แต่ยังไม่มีการแปลเป็นภาษาไทย ทั้งนี้ นายฟ้าได้รับรายได้จากการขายหนังสือตลอดจนการอนุญาตให้ผู้อื่นแปลหนังสือของตนเป็นภาษาอื่น

นอกจากนี้ นายฟ้ายังได้ทำหนังสือของตนในรูปแบบ electronic book (e-book) ซึ่งเป็นไฟล์ที่ใช้เปิดอ่านได้บนเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิใน e-book นายฟ้าทำการเข้ารหัส e-book โดยมีกลไกการทำงานดังนี้

สมมุติว่า นายหนึ่งซื้อ e-book จากนายฟ้า โดยได้ download ไฟล์จากเว็บไซต์ของนายฟ้า จากนั้นเมื่อนายหนึ่งติดตั้งไฟล์ e-book ลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนแล้ว e-book ของนายฟ้าจะมีกลไกทางเทคโนโลยีเพื่อป้องกันการคัดลอก (copy) นายหนึ่งจะไม่สามารถคัดลอกไฟล์ได้อีกเลยหากไม่มี password ที่ได้รับจากนายฟ้า

ต่อมาปรากฏว่าเกิดเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

(1) นายเอกซื้อหนังสือ (ฉบับกระดาษ) จากนายฟ้าโดยชอบด้วยกฎหมาย จำนวน 300 เล่ม และนำมาใส่ปกอย่างดี จากนั้น นายเอกได้วางขายหนังสือดังกล่าวในราคาเดียวกับที่นายฟ้าจำหน่าย ทั้งนี้ นายเอกใช้วิธีดังกล่าวเพื่อเป็นการจูงใจให้คนมาที่ร้านหนังสือของตนที่เพิ่งเปิดใหม่ โดยการกระทำครั้งนี้ นายฟ้าเห็นว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของตน เพราะเป็นการนำหนังสือของนายฟ้ามาเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยการจำหน่าย และยังเป็นการแข่งขันกับการได้ผลประโยชน์จากหนังสือของนายฟ้าด้วย

(2) นายโทได้ยืมหนังสือ (ฉบับกระดาษ) ของนายฟ้าจากห้องสมุด และนำไปถ่ายเอกสารทั้งเล่มที่บ้านของตนเองซึ่งประกอบธุรกิจร้านถ่ายเอกสาร โดยนายโทได้นำหนังสือที่ถ่ายสำเนามาใช้ศึกษาประกอบการเรียนของตน

(3) นายตรีได้ซื้อหนังสือ (ฉบับกระดาษ) ของนายฟ้ามาโดยชอบด้วยกฎหมาย จากนั้น ได้ทำการแปลหนังสือทั้งเล่มเป็นภาษาไทย นายตรีได้ทำสำเนาของหนังสือฉบับที่แปลเป็นภาษาไทยเป็นจำนวน 500 เล่มและจำหน่ายในร้านหนังสือของตน

(4) นายจัตวาได้เขียน โปรแกรมชื่อว่า “E-book Ripper” ซึ่งเป็น โปรแกรมที่สามารถทำลายรหัสที่ป้องกัน e-book ของนายฟ้า โดยหากผู้ใดใช้โปรแกรมดังกล่าว ก็สามารถทำลายรหัสป้องกันการ copy ของ e-book และสามารถ copy e-book ของนายฟ้าได้ ทั้งนี้ นายจัตวาได้นำโปรแกรมดังกล่าวไปไว้บนเว็บไซต์ของตนให้คน download ฟรี

ดังนี้ ให้วินิจฉัยว่า นายฟ้าจะเรียกร้องให้นายเอก นายโท นายตรี และนายจัตวา รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด (โปรดตอบโดยแยกวินิจฉัยตามการกระทำของแต่ละบุคคล)

(20 คะแนน) ใช้สมุดสีม่วง

ข้อ 2 นาย John เป็นคนสัญชาติ Kandola ได้อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลากว่า 20 ปี นาย John ได้สร้างสรรค์งานศิลปะ 2 งานในขณะที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยงานแรกเป็นภาพวาดชื่อ “Waterfall” และงานที่สองเป็นรูปปั้นชื่อ “Lion” โดยนาย John นำภาพวาด “Waterfall” ออกแสดงเป็นครั้งแรกในงานแสดงศิลปะในประเทศฝรั่งเศส และนำรูปปั้น “Lion” ออกแสดงเป็นครั้งแรกในงานแสดงศิลปะในประเทศ Kandola ทั้งนี้ งานแสดงทั้งสองงานดังกล่าวได้เปิดให้กับแขกพิเศษเฉพาะที่ได้รับเชิญเท่านั้น

ปรากฏว่าได้เกิดเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

(1) นายมนัสซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับเชิญเข้าไปในงานแสดงที่ประเทศ Kandola เห็นว่า รูปปั้น “Lion” เป็นงานที่แสดงให้คนได้ดูอยู่แล้ว จึงได้ถ่ายภาพของรูปปั้น “Lion” โดยใช้กล้องที่ติดกับโทรศัพท์มือถือของตน จากนั้น นายมนัสได้ทำสำเนาภาพถ่ายดังกล่าวเป็นจำนวนมากและวางจำหน่ายในราคาภาพละ 2,000 บาท

(2) นายเมฆได้ขอถ่ายภาพของภาพวาด “Waterfall” โดยนาย John ได้อนุญาตให้ทำการถ่ายภาพดังกล่าว ในวันรุ่งขึ้น นายเมฆได้วิจารณ์ภาพวาด “Waterfall” ลงในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง โดยระบุว่า เป็นภาพวาดของนาย John แต่ไม่ได้ตีพิมพ์รูปภาพใดๆ ของภาพวาดลงไปในหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้ นายเมฆไม่ได้แจ้งนาย John ก่อนว่าตนจะวิจารณ์ภาพวาดของนาย John ในขณะที่ขออนุญาตถ่ายภาพ

ดังนี้ ให้วินิจฉัยว่า

(ก) งานภาพวาด “Waterfall” และรูปปั้น “Lion” ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ของไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด โปรดอธิบายให้ชัดเจนถึงความเกี่ยวข้อง (หรือไม่เกี่ยวข้อง) ของสัญชาติ ถิ่นที่อยู่อาศัย และสถานที่ในการแสดงงานศิลปะ กับการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไทย

(ข) การกระทำของนายมนัสทั้งหมดเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของนาย John ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด

(ค) การกระทำของนายเมฆทั้งหมดเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของนาย John ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด

หมายเหตุ ประเทศ Kandola เป็นประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย ส่วนประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย

(20 คะแนน) ใช้สมุดสีน้ำเงิน

ข้อ 3 นายสินธุ์ คนสัญชาติไทย ได้คิดประดิษฐ์เครื่องไมโครเวฟขนาดพกพาที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์สำเร็จเป็นรายแรก ทั้งนี้ แม้มีผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ได้พยายามคิดเครื่องดังกล่าวแต่ก็ไม่เคยมีใครทำสำเร็จมาก่อน ปรากฏว่าเกิดเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

(1) ในวันที่ 1 เมษายน 2556 นายสินธุ์ได้เปิดแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน โดยได้บอกเพียงว่า ตนสามารถคิดค้นเครื่องไมโครเวฟขนาดพกพาที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์สำเร็จแล้ว โดยนายสินธุ์ได้ให้ข่าวเกี่ยวกับประวัติการศึกษาและการทำงานของตน แต่ยังไม่ได้นำเครื่องดังกล่าวออกแสดงและยังไม่ได้อธิบายเกี่ยวกับรายละเอียดของการประดิษฐ์ของตนเลย

(2) ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2556 นายสินธุ์ได้ยื่นขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์เครื่องไมโครเวฟดังกล่าวที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และต่อมาคำขอดังกล่าวได้มีการประกาศโฆษณาในวันที่ 15 มีนาคม 2557

(3) ในวันที่ 1 มิถุนายน 2556 นายสินธุ์ได้แสดงผลงานการประดิษฐ์เครื่องไมโครเวฟของตนในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศที่จัดขึ้นในประเทศอังกฤษ โดยนายสินธุ์ได้อธิบายรายละเอียดของขั้นตอนการประดิษฐ์และกลไกการทำงานของเครื่องไมโครเวฟโดยละเอียดในงานดังกล่าว

(4) ในวันที่ 1 กันยายน 2556 นายสินธุ์ได้ผลิตและจำหน่ายเครื่องไมโครเวฟเป็นครั้งแรกในประเทศไทย และต่อมาอีก 2 เดือน เครื่องดังกล่าวได้มีการใช้แพร่หลายในประเทศไทยและทั่วโลก

(5) ในวันที่ 20 เมษายน 2557 นายสินธุ์ได้ยื่นขอรับสิทธิบัตรเครื่องไมโครเวฟดังกล่าวที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย เมื่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตรของนายสินธุ์ ปรากฏว่านายตะวัน ได้ยื่นคำคัดค้านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยให้เหตุผลในคำคัดค้านว่า การประดิษฐ์ของนายสินธุ์ขาดคุณสมบัติที่จะได้รับจดสิทธิบัตร เพราะ

(ก) นายตะวันเองได้คิดประดิษฐ์เครื่องไมโครเวฟดังกล่าวที่มีคุณสมบัติตรงกับเครื่องไมโครเวฟของนายสินธุ์ทุกอย่างได้ก่อนนายสินธุ์แล้ว เพียงแต่ตนเก็บเครื่องไมโครเวฟดังกล่าวไว้ใช้เอง

(ข) นายสินธุ์ได้ยื่นขอสิทธิบัตรในการประดิษฐ์เดียวกันที่ประเทศสหรัฐอเมริกาไว้ก่อนที่จะยื่นขอในไทยแล้ว

(ค) นายสินธุ์ได้แถลงข่าวเกี่ยวกับเครื่องไมโครเวฟ และต่อมาได้นำเครื่องไมโครเวฟไปแสดงในงานแสดงสินค้า ตลอดจนเปิดเผยรายละเอียดในงานก่อนที่จะยื่นขอในไทย

(ง) เครื่องไมโครเวฟของนายสินธุ์ได้มีการใช้อย่างแพร่หลายทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2557 ซึ่งเป็นวันที่นายสินธุ์ได้ยื่นคำขอที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย

(จ) เครื่องไมโครเวฟของนายสินธุ์ได้พัฒนาโดยใช้ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์มาเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน ซึ่งทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้ ดังนั้น เครื่องไมโครเวฟของนายสินธุ์จึงไม่สามารถได้รับการจดสิทธิบัตรได้

เช่นนี้ ข้อคัดค้านทั้งหมดของนายตะวันฟังขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

(20 คะแนน) ใช้สมุดสีเขียว

ข้อ 4 บริษัท Innova จำกัด ได้ผลิตสินค้ารองเท้าหนังออกจำหน่ายในประเทศอังกฤษและอิตาลีโดยใช้เครื่องหมายการค้าคำว่า "LASZY" ซึ่งได้รับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้กับสินค้ารองเท้าหนังในประเทศอังกฤษและอิตาลีในปีพ.ศ. 2549 ปรากฏว่ารองเท้าหนังที่มีเครื่องหมายการค้า "LASZY" ได้มีการจำหน่ายจนมีชื่อเสียงและใช้กันอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก

ในปีพ.ศ. 2552 นายภูผาซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจรองเท้าหนังในประเทศไทย ทราบถึงความนิยมของรองเท้าหนัง "LASZY" และเห็นว่าเครื่องหมายการค้า "LASZY" ยังไม่ได้มีการจดทะเบียนในประเทศไทย นายภูผาจึงได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าคำว่า "LASZY" สำหรับใช้กับสินค้ารองเท้าหนังที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาในวันที่ 15 มกราคม 2552

ในระหว่างที่รอผลการยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า นายภูผาทำการผลิตรองเท้าหนังออกจำหน่ายโดยใช้เครื่องหมายการค้าที่ทำเหมือนกับเครื่องหมายการค้าคำว่า "LASZY" ตลอดจนทำลักษณะของรองเท้าให้คล้ายกับสินค้าของบริษัท Innova จำกัดจนคนทั่วไปแทบจะแยกไม่ออก นอกจากนี้ นายภูผายังได้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งเป็นธุรกิจอีกประเภทหนึ่งของตน โดยใช้เครื่องหมายการค้าที่ทำเหมือนกับเครื่องหมายการค้าคำว่า "LASZY" กับเฟอร์นิเจอร์ของตนด้วย ปรากฏว่าทั้งรองเท้าหนังและเฟอร์นิเจอร์ของนายภูผาขายดีเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้บริโภคเข้าใจว่าสินค้าทั้งสองอย่างเป็นของบริษัท Innova จำกัด ต่อมากรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า "LASZY" ให้แก่นายภูผาในวันที่ 1 ตุลาคม 2552

เวลาผ่านไปจนถึงวันที่ 20 ตุลาคม 2557 บริษัท Innova จำกัด ทราบถึงการกระทำของนายภูผา บริษัทฯ ได้ดำเนินการต่อนายภูผาดังนี้

- (1) ฟ้องเป็นคดีแพ่ง เรียกให้นายภูผาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับการที่นายภูผาขายรองเท้าหนังและเฟอร์นิเจอร์ที่มีเครื่องหมายการค้า "LASZY" จนทำให้คนเข้าใจผิดว่าเป็นสินค้าของตน
- (2) ฟ้องเป็นคดีแพ่ง ขอให้ศาลเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าคำว่า "LASZY" ของนายภูผา
- (3) หากแทนที่จะฟ้องต่อศาลตามข้อ (2) บริษัทฯ ดำเนินการร้องขอต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าให้เพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าคำว่า "LASZY" ของนายภูผา
- (4) ฟ้องเป็นคดีอาญา ให้นายภูผารับผิดในกระทำความผิดฐานปลอมเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

ทั้งนี้ นายภูผาได้ต่อสู้ว่า บริษัทฯ ไม่มีสิทธิกระทำความผิดที่เรียกร้อง และตนไม่ต้องรับผิดชอบตามที่บริษัทฯ อ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของสินค้าเฟอร์นิเจอร์ซึ่งเป็นสินค้าคนละจำพวกและไม่มีลักษณะอย่างเดียวกันกับรองเท้าหนัง บริษัท Innova จำกัด ไม่ได้ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับสินค้าเฟอร์นิเจอร์ จึงไม่มีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน และอ้างว่าตนปลอมเครื่องหมายการค้า

ดังนั้น ให้วินิจฉัยว่า บริษัท Innova จำกัด จะเรียกร้องตามข้อ (1) (2) (3) และ (4) ข้างต้นได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

(20 คะแนน) ใช้สมุดสี่เหลี่ยม

ข้อ 5 จงตอบคำถามข้อ (ก) และ (ข) ต่อไปนี้

(ก) ตามที่ได้ศึกษาเรื่องสิทธิของนักแสดงในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) พบว่า นักแสดงมีสิทธิ 3 ประการ ได้แก่

- (1) สิทธิแต่เพียงผู้เดียว
- (2) สิทธิในการได้รับค่าตอบแทน
- (3) สิทธิทางศีลธรรม หรือธรรมสิทธิ (moral rights)

จงอธิบายสิทธิทั้ง 3 ประการมาให้เข้าใจ

(ข) จงพิจารณาคำกล่าวต่อไปนี้

“การอนุญาตให้ใช้สิทธิ (licensing) ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ของประเทศไทย สามารถทำได้โดยการตกลงด้วยวาจา และเมื่ออนุญาตให้ผู้ใดใช้สิทธิแล้ว จะอนุญาตให้บุคคลอื่น ใช้สิทธิอย่างเดียวกันอีกไม่ได้ ส่วนการโอนลิขสิทธิ์ (copyright assignment) นั้น ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียน และหากไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการโอนไว้ ให้ถือว่าเป็นการโอนตลอดระยะเวลาของการคุ้มครองลิขสิทธิ์”

คำกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่ เพียงใด เพราะเหตุใด หากไม่ถูกต้อง เนื้อหาที่ถูกต้องเป็นอย่างไร

จงอธิบาย

(20 คะแนน) ใช้สมุดสีส้ม

หมายเหตุ

1. สอบเวลา 09.00 – 12.00 น.
2. ห้ามเขียนชื่อในสมุดคำตอบ
3. นักศึกษาทุกคน โปรดตรวจสอบว่าไม่ได้นำเอกสารหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิชาเข้าห้องสอบ หากตรวจพบเอกสารหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องอยู่ในการครอบครองของท่าน ท่านจะถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษาสถานหนัก และปรับตกวิชานี้ทันที